

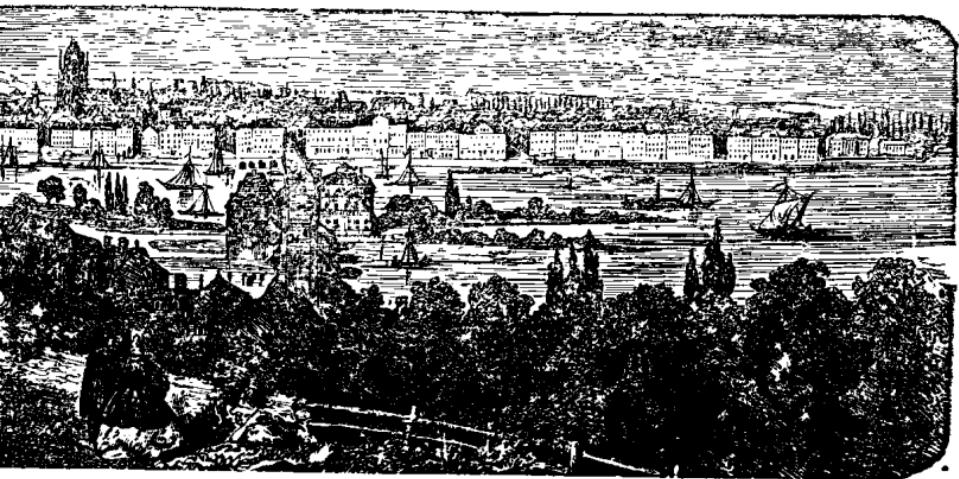
Պըղանսոն որ 'ի հնումն կը կոչուէր վեսունդիսն, Եւրոպիոյ հնագյն քաղաքաց մէկն է, երբեմն մայրաքաղաք նահանգին, Տուպս գետին վրայ կառուցեալ, որ գրեթէ կը շընապատէ զայն շուրջանակի :

Այս քաղաքիս ծագումը մոռացեալ է ժամանակաց հնութեան մէջ. բայց այս ինչ յայսնի է որ մեծ համբաւ ստացաւ հռովմէական կայսեր՝ կեսարու ինքնակալութեան ատեն, որուն վրայ գովասանքը կը խօսի իր թիշատակարանաց մէջ։ Այն ատեն Սեկուանացոց գլխաւոր քաղաքն էր, որ կամքը հպատակեցան կեսարու իշխանութեան յամին 52 յառաջ քան զի՞ուական Փրկչին։ Աւգոստեայ կայսերութեան ատեն գլխաւոր քաղաքը համարեցաւ Սեկուանիոյ, իսկ Աւրելիանոսի ատեն մեծապէս զարդարեցաւ։ Ինն և տասներորդ ու երեքտասաներորդ գարուց միջոց կոշեցաւ երբեմն Խրիստոպոլիս, այն է Ռակեցադար. բայց անցայտ և անձանօթ է այդպիսի անուանակոչութեան պատճառը։

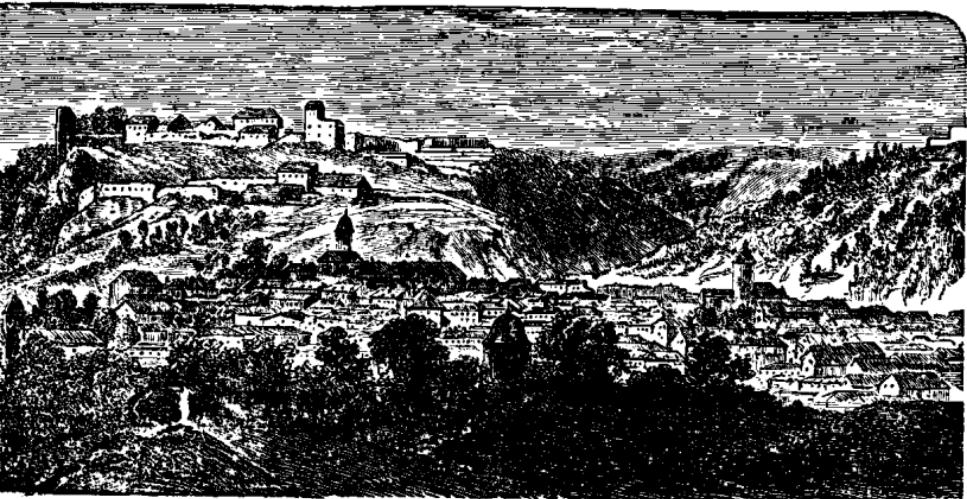
Հսովմէական շինութեան աւերակներն և մնացորդք, ինչպիսի են Ջրանցք, ամփիթէատրոն և Աւրելիանոսի յաղթական կամարը, կը ցուցընեն Պըղանսոնի հնութիւնը։ Գերմանացիք շատ անգամ պատերազմաւ առնելով այս քաղաքը, յերկուտասաններորդ գարուն բոլորովին միացուցին գերմանական կայսերութեան հետ։ Բայց ետքը անցաւ Սպանիացոց յամին 1648. իսկ Լուդովիկոս ծագարելով կը կին անգամ վերևագէս Գաղղիոյ հետ միացուց յամին 1674, և նորոգեց բոլոր այն ամբութիւններն՝ որք 'ի բազում յարձակ-



մանց աւերեր էին. և այն ատենէն մինչև հիմա Քաղղիացւոց ձեռքը մնաց։ Զանազան ժողովք գումարուած են 'ի Պըղանսոն։ առաջինն յամին 444 առ քահանայապետութեամբ Ս. Լունի. Երկրորդ անգամ հրաւիրմամբ Փրեղերիկոս կայսեր 1457ին, 'ի պատճառու Սըրբյա աթուոյն հետ ունեցած խնդրոցը. երրորդ անգամ դարձեալ 'ի նոյն



ՖՐԱՆԿՖՈՐԴ



ԳԼՈՒԽՈՎ

Կայսերէ յամին 1162, և ուրիշ ժողովք :
— Քաղաքիս շնորհուն մէջ յիշատա .
կութեան արժանի են կաթողիկէն՝ շի .
նեալ՝ ի մետասաներորդ դարու, Սուրբ
Յովհաննու և Մագդաղենացոյ եկեղե .
ցիքը, ապարանք գաւառապետին, Ս .
Յակոբայ անկելանոցը, գեղեցկաչն
կամուրջ մը՝ մասսամբ՝ ի Հռովմայեցոց
մասցեալ, և մեծաշէն հապարակներ :

Կայ դարձեալ Պրզանսոնի մէջ ճեմարան
համալսարանական, լսարան դպրու .
թեանց, ընկերութիւն երկրագործա .
կան, թանգարան բնական պատմու .
թեան, հասարակաց գրատուն 50,000
գրեամբ և գործարան ժամացուցի և
վաճառք երկաթոյ :

— ● —